

MILJÖARKEOLOGISKA LABORATORIET

RAPPORT nr. 2010-012

Miljöarkeologiska analyser
av ett prov från
RAÄ Skeby 46, Götene kommun,
Västergötland

Radoslaw Grabowski

INSTITUTIONEN FÖR IDÉ- OCH SAMHÄLLSSTUDIER

Miljöarkeologiska analyser av ett prov från RAÄ Skeby 46, Götene kommun, Västergötland.

Av: *Radoslaw Grabowski*

Bakgrund

Ett prov om ca 3l har sänts in av Västergötlands Museum till Miljöarkeologiska Laboratoriet i Umeå för arkeobotanisk och markkemisk/geofysisk analys. Provet härstammar från en undersökning av bopplatsen RAÄ Skeby 46 i Götene Kommun, Västergötland.

Undersökningen var liten till omfattningen med få möjligheter till storskaliga miljöarkeologiska analyser. Det insända provet härstammar från ett lager i som innehöll keramik som preliminärt har bedömts som neolitisk (Norrman 2010).

Metod

Provet har analyserats för **makrofossil**. Provet floterades i vatten varefter det flytande materialet fångades upp i ett såll med 0,5 mm maksvidd. Denna maskvidd är tillräcklig för att fånga upp i princip alla kulturindikerande växtrester. Restmaterialet vattensällades efter flotering i syfte att kontrollera att inget relevant material hade gått förlorat. Efter torkning inspekterades provet visuellt med hjälp av ett stereomikroskop med 8-40 ggr förstoring.

Provet sub-samplades också för markkemiska och geofysiska analyser. Dessa utfördes enligt följande parametrar;

1. Fosfatanalys, **CitP** (fosfatgrader, P^o) enligt Arrhenius och Miljöarkeologiska laboratoriets citronsyrametod. Fosfathalten anges som mg P₂O₅/100 g torr jord extraherad med citronsyra (2 %).
2. Fosfatanalys efter oxidativ förbränning, **CitPoI** (fosfatgrader, P^o). Fosfathalten anges som mg P₂O₅/100 g torr jord extraherad med citronsyra (2 %) efter förbränning av provet vid 550°C (Engelmark & Linderholm 1996).
3. Organisk halt, **LoI** (%) bestämd genom förbränning av provet vid 550°C i 3 timmar. Halten anges i procent av torrt prov.
4. Magnetisk susceptibilitet, **MS** (SI) bestämd på en Bartington MS2 med en MS2B mätcell. Susceptibiliteten anges per 10 g jord (Thomson & Oldfield 1986). Med MS menas magnetiserbarheten hos ett material, dvs. i vilken omfattning ett jordprov förstärker ett pålagt magnetiskt fält.
5. Magnetisk susceptibilitet efter oxidativ förbränning vid 550°C, **MS550** (SI) bestämd på en Bartington MS2 med en MS2B mätcell. Susceptibiliteten anges per 10 g jord (Thomson & Oldfield 1986).

Innan analys torkades provet i 30°C, varefter det sällades genom ett 1,25 mm såll. Vid provförbehandlingen tillvaratas eventuella fynd. Förekomst av kol och järnutfällningar antecknas.

De fem olika parametrarna ingår i ett system där de tillsammans eller enskilt förklarar olika händelser. Med MS kan man studera eldningsaktiviteter. Tillsammans med LOI och MS550 kan man t.ex studera intensiteten i eldningen och områdets ev. försumpning. P0 tillsammans med LOI och MS används för att studera bosättningsytor. CitP, CitPoI och LOI används för att studera odlingsaktiviteter.

Resultat

Den arkeobotaniska analysen av materialet resulterade endast i identifikationen av en mycket liten mängd träkol.

Markkemisk/geofysisk analys

MALNo	FieldNo	MSlf	MS550lf	CitP	CitPOI	PQuota	LOI
10_0007_001	A75	109	175	23,2	79,6	3,4	1,9

Den markkemiska/geofysiska analysen indikerar mycket begränsad mänsklig störning i det undersökta lagret. Materialet är i övrigt alldeles för litet för en vidare tolkning.

Referenser

Engelmark, R. & Linderholm, J., 1996. Prehistoric land management and cultivation. A soil chemical study. *Proceedings from the 6th Nordic Conferens on the application of Scientific Methods in Archaeology, 19-23 September 1993.*

Norrman, M., 2010. Makroprov för analys från RAÄ Skeby 46 (personlig korrespondens 2010-02-04).

Thomson, R. & Oldfield, F., 1986. *Environmental Magnetism*, London: Allen & Unwin.

MAL
Miljöarkeologiska laboratoriet
Umeå Universitet
901 87 UMEÅ
Telefon: 090-786 50 00
Telefax: 090- 786 76 63
Hemsida: www.idesam.umu.se/mal/